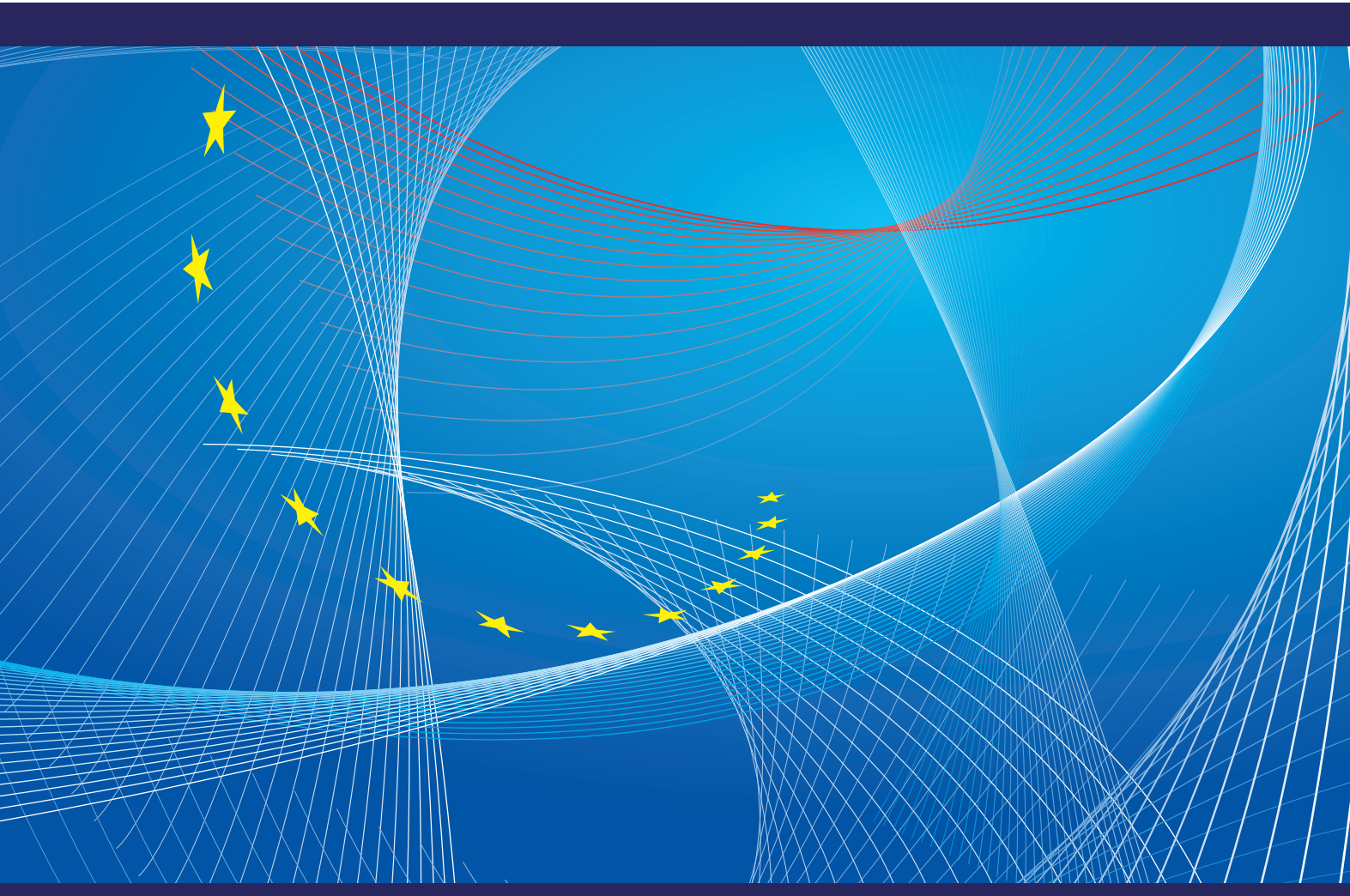
KORAK KA EVROPSKOJ UNIJI

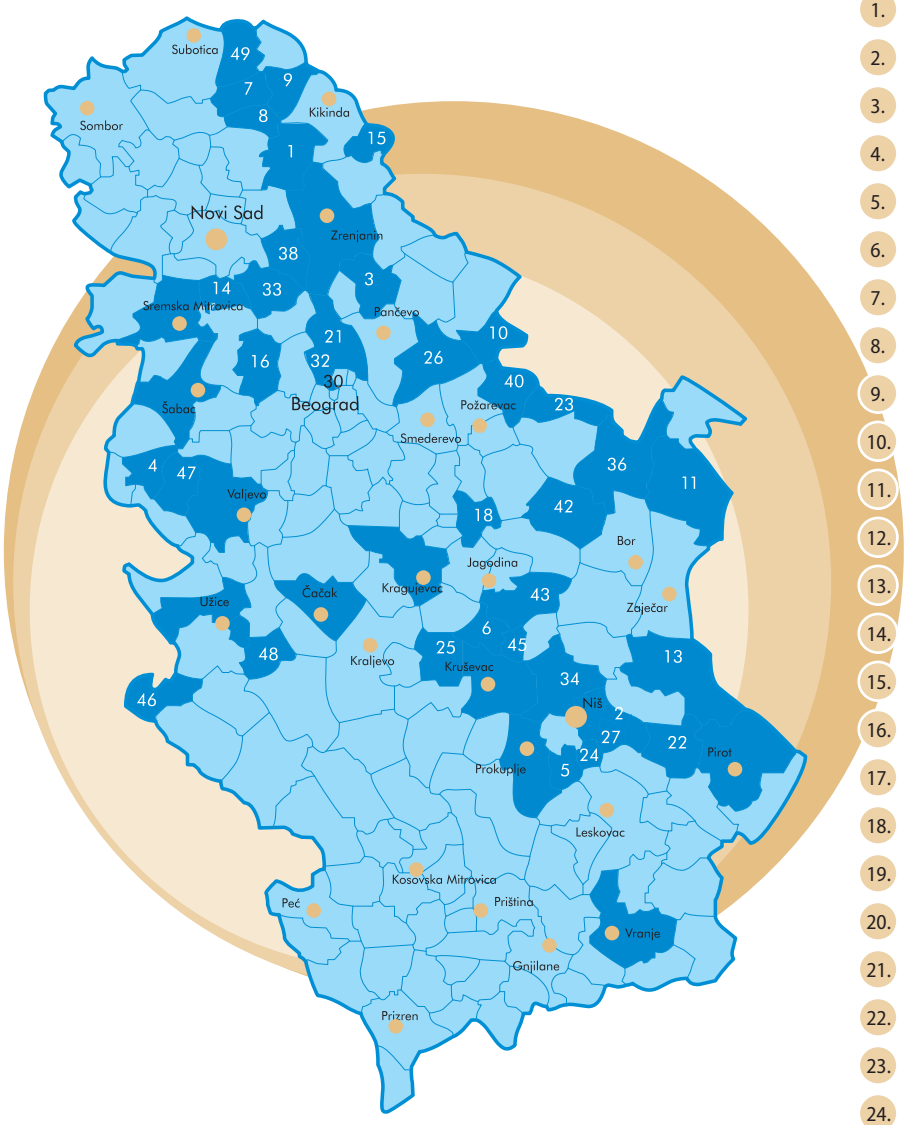
Program exchange

SKGO

VNG International

Opštine koje su dobile donaciju u okviru programa EXCHANGE

1. Opština Novi Bečej
2. Opština Pantelei (Niš)
3. Opština Kovačica
4. Opština Krupanj
5. Opština Žitorađa
6. Opština Varvarin
7. Opština Senta
8. Opština Ada
9. Opština Čoka
10. Opština Bela Crkva
11. Opština Negotin
12. Opština Užice
13. Opština Knjaževac
14. Opština Irig
15. Opština Nova Crnja
16. Opština Pećinci
17. Grad Niš
18. Opština Svilajnac
19. Opština Prokuplje
20. Opština Šabac
21. Opština Palilula (Beograd)
22. Opština Bela Palanka
23. Opština Golubac
24. Opština Doljevac
25. Opština Trstenik
26. Opština Kovin
27. Opština Palilula, Niš
28. Opština Zrenjanin
29. Opština Sremska Mitrovica
30. Opština Stari Grad, Beograd
31. Opština Pirot
32. Opština Novi Beograd
33. Opština Inđija
34. Opština Aleksinac
35. Opština Valjevo
36. Opština Majdanpek
37. Opština Čačak
38. Opština Titel
39. Opština Vranje
40. Opština Veliko Gradište
41. Grad Kragujevac
42. Opština Žagubica
43. Opština Paraćin
44. Opština Kruševac
45. Opština Ćićevac
46. Opština Priboj
47. Opština Osečina
48. Opština Arilje
49. Opština Kanjiža

O PROGRAMU EXCHANGE

Program EXCHANGE je pokrenut u cilju pružanja podrške mnogim postojećim projektnim intervencijama koje se odvijaju u sektoru lokalne samouprave u Srbiji. Poseban cilj programa je da usaglasi najbolju postojeću praksu u oblasti lokalne samouprave u Evropskoj uniji sa lokalno iniciranim zahtevima za jačanjem kapaciteta i uvođenjem inovacija u srpske opštine.

Program EXCHANGE pruža opštinskim zvaničnicima i zaposlenima u opštinama Srbije mogućnost da se upoznaju sa postojećom praksom u oblasti lokalne samouprave u zemljama Evropske unije. Ovo predstavljanje bi trebalo da bude u uskoj vezi sa problemima sa kojima se lokalne samouprave suočavaju u tekućem procesu reformi. S tim u vezi, smatra se da će upoznavanje i unapređenje znanja o evropskim standardima biti jedan od najvažnijih zadataka procesa reformi u javnom sektoru u Srbiji.

Program EXCHANGE finansira Evropska unija, a njime rukovodi Evropska agencija za rekonstrukciju. Program EXCHANGE sprovodi Stalna konferencija gradova i opština (SKGO), u bliskoj saradnji sa svojim partnerom iz Evropske unije - VNG International, Agencijom za međunarodnu saradnju Asocijacije holandskih opština.

MOGUĆNOSTI FINANSIRANJA

U okviru programa EXCHANGE podeljena su sredstva u iznosu od 3.300.000 € za realizaciju projekata usmerenih na izgradnju kapaciteta u opštinama Srbije. Kroz dva kruga konkursa za podnošenje projekata, lokalne samouprave su imale mogućnosti da konkurišu za finansiranje projekata, uz primenu principa 10% kofinansiranja. Sve zainteresovane jedinice lokalne samouprave imale su mogućnost da u skladu sa svojim prioritetima konkurišu sa projektima u oblasti unapređenja rada svojih službi ili unapređenja rada komunalnih preduzeća, pripreme planova strateškog i lokalnog ekonomskog razvoja, unapređenja kvaliteta životne sredine, obrazovanja i zdravstva, i drugih oblasti koje su u nadležnosti lokalne samouprave. Pored širokog spektra tematskih oblasti, lokalne samouprave su mogle da konkurišu za sledeće tipove aktivnosti:

(a) Zahtev za tehničku pomoć – posete eksperata iz Evropske unije srpskim opštinama. Eksperti iz EU su dolazili u naše opštine i držali niz konsultacija i/ili obuka i tako preneli svoja znanja, iskustva i veštine kolegama iz naših gradova i opština.

(b) Upoznavanje sa praksom na terenu, odnosno studijske posete partnerskim opštinama - predstavnici opština iz Srbije su tokom studijskih poseta imali priliku da na licu mesta više saznaju o modalitetima rada u evropskim opštinama, ne samo u projektnoj oblasti, već i šire. Studijske posete su takođe bile i prilika za proširivanje oblasti saradnje.

(c) Investiciona komponenta - pored tehničke pomoći, opštine su mogle da uključe u projekte i investicije manjeg obima, na primer, nabavka kompjuterskog hardvera i softvera za potrebe različitih opštinskih odeljenja.

Modalitet (a) je obavezan modalitet aktivnosti; modaliteti (b) i (c) su mogli biti uključeni samo ukoliko postoji modalitet (a).

Poseban kriterijum učešća je saradnja sa minimum jednom partnerskom opštinom iz Evropske unije, koja je mogla da učestvuje kao partner na pripremi projekta (u tom slučaju ona je automatski uključena kao partner na realizaciji projekta). U slučajevima kada lokalna samouprava nije mogla da pronađe partnera iz Evropske unije, tim programa EXCHANGE je, u skladu sa potrebama realizacije konkretnog projekta, pronalazio partnera preko partnerskih asocijacija iz zemalja Evropske unije.

KO JE UČESTVOVAO?

Sve jedinice lokalne samouprave iz Srbije su mogle da konkurišu kao nosioci projekta (maksimum jedan projekat).

Kao partneri na realizaciji projekta mogle su da učestvuju opštine iz zemalja članica Evropske unije (obavezna saradnja), druge opštine iz Srbije, nevladine (neprofitne) organizacije registrovane u Srbiji, neprofitne asocijacije i organizacije (ko)finansirane iz budžeta i registrovane u Republici Srbiji.

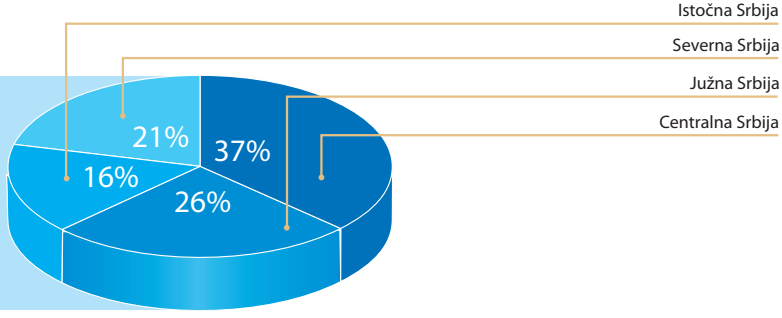
REZULTATI KONKURSA ZA OPŠTINSKE PROJEKTE

Prvi krug konkursa

U prvom krugu konkursa za podnošenje opštinskih projekata koji je trajao od 16. marta do 16. maja 2005. godine, primljeno je ukupno 108 projekata u predviđenom roku. Nakon provere projektne dokumentacije (administrativna evaluacija), 60 projekata je prošlo u sledeći nivo evaluacije, tehničko i finansijsko procenjivanje projekata. Za finansiranje je predloženo 20 opštinskih projekata, od kojih je 6 opština projekte pripremilo sa partnerom iz EU, dok je za 14 opština iz Srbije tim programa EXCHANGE pronašao partnersku opštinu.

Ukupna vrednost opštinskih projekata odobrenih u prvom krugu je 1.850.000€, od kojih je učešće Evropske agencije za rekonstrukciju 1.530.000€, dok su opštine učestvovale sa 320.000€ iz sopstvenih sredstava.

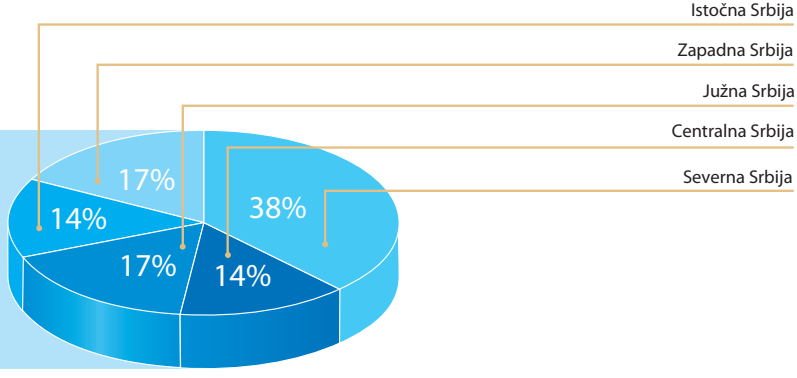
Podaci o projektima koji su dobili donaciju po regionima

Drugi krug konkursa

U drugom krugu konkursa, koji je trajao od 5. oktobra do 5. decembra 2005. godine, ukupno 87 lokalnih samouprava iz Srbije je podnelo predloge projekata. Rezultati administrativne evaluacije su bili znatno bolji nakon treninga za pripremu projekata koje je tim programa organizovao u septembru za sve opštine iz Srbije: od podnetih 87 projekata samo 19 je isključeno na osnovu nepotpune projektne dokumentacije. Tim tehničkih evaluatora, sastavljen od dva nezavisna domaća i dva strana eksperta obavio je tehničku i finansijsku evaluaciju i za finansiranje predložio 29 opštinskih projekata.

Podaci o projektima koji su dobili donaciju po regionima

Ukupna vrednost opštinskih projekata odobrenih u drugom krugu je 2.010.000 €, od čega je učešće Evropske agencije za rekonstrukciju 1.730.000 €, dok su opštine učestvovale sa 280.000 € iz sopstvenih sredstava.

Tokom 20 meseci realizacije opštinskih projekata, ostvareni su planirani rezultati programa:

(a) Unapređen je sistem pružanja opštinskih usluga, funkcionisanja opštinskih službi, kao i upravljačke sposobnosti u 49 opština na teritoriji čitave Srbije.

(b) Ljudski resursi, veštine i znanja opštinskih službenika u ovim opštinama su unapređene kroz različite vidove obuka i saradnju sa kolegama iz Evropske unije.

(c) Kapaciteti Stalne konferencije gradova i opština u oblasti upravljanja projektima i organizaciji obuka su unapređene.

Pored navedenih planiranih rezultata, ostvareni su i sledeći rezultati koji će takođe imati dugoročni uticaj na razvoj opština:

(1) Preko 80% lokalnih samouprava čiji su projekti finansirani iz programa EXCHANGE će nastaviti saradnju sa partnerima iz EU – potpisani su Sporazumi o bratimljenju, Ugovori o nastavku projektne saradnje i/ili saradnje u konkretnim oblastima.

(2) Intenzivirana je međuopštinska saradnja na teritoriji Srbije – pored formalnih partnerstava, deo opština je već preneo svoja znanja i pomogao kolegama iz drugih opština da uspostave slične modele rada na svojoj teritoriji.

(3) Preko 50% lokalnih samouprava je u realizaciju projektnih aktivnosti uključilo i predstavnike civilnog društva, lokalne nevladine organizacije i/ili istaknute pojedince i na taj način je obezbeđena veće učešće građana u procesima planiranja i odlučivanja na lokalnom nivou. Dugoročno, ove lokalne samouprave su novim sistemom davanja usluga ili organizacijom rada postale generalano otvorenije za potrebe svojih građana.

EXCHANGE SRBIJA – PROGRAM OBUKE U OPŠTINAMA

Obzirom da se program bavi oblastima od nacionalnog prioriteta za razvoj srpskih opština, tokom njegovog trajanja realizovani su i kursevi obuke. Tematske radionice su organizovane u pet centara u Srbiji u sledećim oblastima:

Osnovne teme:

1. Korporativno planiranje opštinskih usluga
2. Profesionalna priprema predloga projekata za finansiranje
3. Upravljanje projektnim ciklusom
4. Ekonomski razvoj, uključujući ulogu opština u stimulisanju privatnog biznisa
5. Razumevanje institucija Evropske unije, procesa priključivanja Evropskoj uniji i njegovog uticaja na opštine

Dodatne teme:

6. Opštinski marketing / poboljšanje imidža
7. Rad opštinskih uslužnih centara
8. Upravljanje imovinom

Grupe opštinskih službenika su tokom 2 nedelje obuke (4+2 dana) uz pomoć trenera radile na pripremi priručnika koji će biti objavljeni do kraja februara 2008. godine.

Za realizaciju ove komponente programa na tenderu koji je organizovala Evropska agencija za rekonstrukciju odabrana je konsultanska kuća Louis Berger SAS.

Sredstva

Projekat EXCHANGE finansira Evropska unija, posredstvom Evropske agencije za rekonstrukciju (EAR) kroz program CARDS za Srbiju i Crnu Goru za 2004. Program je počeo januara 2005, a planirano je da bude završen decembra 2007. godine.

Ukupna vrednost programa je 5.330.000 €, od toga je vrednost fonda za opštinske projekte 3.300.000 €, dok je za program obuke u opštinama predviđena suma od 600.000 €.

OPŠTINSKI PROJEKTI FINANSIRANI IZ PROGRAMA EXCHANGE

Opština / grad	Naziv projekta	Vrednost projekta (€)	EU Partner	Lokalni partner(i)
Prvi poziv za podnošenje projekata				
Palilula, Niš	Poboljšanje ljudskih i tehničkih resursa u lokalnoj vladi	94.000,00	Aarhus, Danska	
Zrenjanin	Unapređenje komunikacije izmedju lokalnih vlasti i građana u opštini Zrenjanin	90.000,00	Monfalcone, Italija	Gradski institut za planiranje
Sremska Mitrovica	Opštinski centar za pružanje usluga	122.670,00	Aarhus, Danska	Evropski pokret – Lokalno veće Sremska Mitrovica
Stari Grad	Izgradnja kapaciteta lokalnih vlasti u opštini Stari Grad	86.870,00	Erzsebetvaros, Mađarska	Inicijativa za demokratsku tranziciju
Pirot	Osnivanje geografsko informativnog sistema (GIS)	106.000,00	Byton, Poljska	
Novi Beograd	Plan akcije za rešavanje pitanja mladih za opštinu Novi Beograd	102.750,00	Vilnius, Lithuania	Inicijativa za demokratsku tranziciju
Inđija	Zaštita životne sredine i uvođenje novog sistema reciklaže otpada	111.020,00	Lenart, Slovenija	Inicijativa za demokratsku tranziciju
Aleksinac	Strateški plan za ekonomski razvoj opštine Aleksinac	78.050,00	Sentjur, Slovenia	Inicijative
Valjevo	Poboljšanje rada komunalnih službi i odnošenje otpada u opštini Valjevo	98.374,00	Pfaffenhofen, Nemačka	Ekološko društvo Gradac
Majdanpek	Poboljšanje komunalnih usluga u opštini (stanovanje)	69.400,00	Presov, Slovačka	Evropski pokret Majdanpek
Čačak	Unapređenje životne sredine u opštini Čačak	120.100,00	Brezno, Slovačka	
Titel	Razvoj strateškog plana za rad komunalnih službi	98.050,00	Lodz, Poljska	
Vranje	Osnivanje Centra za informisanje građana sa tri lokalne kancelarije	62.305,57	Pomigliano D'Arco, Italija	Inicijativa za demokratsku tranziciju
Veliko Gradište	Unapredjenje sistema za odnošenje čvrstog otpada	100.000,00	Hradec Kralove, Češka	Udruženje ekologa UNECO
Kragujevac	Uspostavljanje jedinstvenog informacionog sistema za vođenje podataka iz matičnih knjiga i statusa građana i za izdavanje potvrda	111.497,36	Kyjov, Češka	
Žagubica	Unapređenje rada lokalnih vlasti i povećanje efikasnosti u komunikaciji sa građanima	65.310,00	Piotrków Trybunalski, Poljska	Opštinska razvojna Agencija

Paraćin	Obuka osoblja za rad na geografskom informacionom sistemu (GIS)	61.153,00	Murska Sobota, Slovenija	
Kruševac	Unapređenje ekoloških kapaciteta opštine Kruševac	99.452,00	Žalec, Slovenija	Regionalni centar za razvoj malih i srednjih preduzeća Kruševac
Ćićevac	Uspostavljanje strategije za lokalni ekonomski razvoj opštine Ćićevac	88.930,00	Hrastnik, Slovenija	Regionalni centar za razvoj malih i srednjih preduzeća Kruševac
Priboj	Osnivanje opštinskog uslužnog centra	57.575,00	Pomigliano D'Arco, Italija	Savet za zaštitu ljudskih prava i humanitarne aktivnosti
Drugi poziv za podnošenje projekata				
Osečina	Moderna lokalna uprava u službi građana	69.540,00	Ormoz, Slovenija	
Arilje	Unapređenje prikupljanja čvrstog otpada – korak bliže Evropi	82.260,00	Lenart, Slovenija	1. Inicijativa za demokratsku tranziciju 2. Opština Inđija
Kanjiža	Izgradnja kapaciteta za brži ulazak u Evropsku uniju kroz uključivanje građana u procese opštinskog planiranja i razvoja	72.950,00	Vodice , Slovenija	
Novi Bečej	Opština Novi Bečej – Približavanje lokalne samouprave građanima i lokalnoj zajednici	74.686,00	Aarhus , Danska	
Pantelej, Niš	Uvođenje sistema alternativne socijalne zaštite u gradskoj opštini Pantelej	71.760,00	Forli, Italija	Centar za decu bez roditelja Duško Radović, Nis
Kovačica	Moderan uslužni centar	68.784,00	Monfalcone, Italija	1. Zdravstveni centar Kovačica 2. Srednja škola Mihajlo Pupin
Krupanj	Strateški plan održivog lokalnog ekonomskog razvoja u opštini Krupanj	74.450,00	Byton, Poljska	
Žitoradja	Poboljšanje usluga u opštini Žitoradja	78.540,00	Aarhus, Danska	Balkanski tim za razvoj
Varvarin	Poboljšanje opštinskih usluga, komunikacije i upravljanje projektima	71.160,00	Vilnius, Litvanija	Balkanski tim za razvoj
Senta	Uvođenje elektronskog sistema za pružanje usluga u opštini Senta	50.200,00	Hodmezovasarhely, Mađarska	
Ada	Zajedničko planiranje zaštite životne sredine	64.949,00	Sobeslav, Češka	
Čoka	Strateško planiranje u oblasti usluga socijalne zaštite u opštini Čoka	74.075,00	Bordany, Mađarska	
Bela Crkva	Plan strateškog razvoja opštine Bela Crkva	43.620,00	Hloboka nad Vltavom, Češka	

Negotin	Osnivanje informativnog centara u Negotinu	39.350,00	Koprivnice, Češka	
Užice	Objedinjeni sistem plaćanja komunalnih usluga u opštini Užice	89.470,00	Monfalcone, Italija	JKP Stan, Užice
Knjaževac	Opštinska kancelarija za ekonomsku saradnju i katastre	34.603,00	Vodice, Slovenia	Timočki klub
Irig	Menadžment komunalnih usluga i organizacioni razvoj opštine Irig	74.800,00	Aarhus, Danska	
Nova Crnja	Informativni centar i strategija komunikacije opštine Nova Crnja	74.580,00	Aarhus, Danska	
Pećinci	Strategija lokalnog ekonomskog razvoja	85.695,00	Maribor, Slovenija	1. Inicijative za demokratsku tranziciju 2. Opština Inđija
Svilajnac	Prenos znanja i iskustava za strateško planiranje i održivi razvoj	66.479,00	Karolinka, Češka	1. Škola za poljoprivredu i veterinu, Svilajnac, 2. Asocijacija za poljoprivredu
Grad Niš	Funkcionalno unapređenje rada projektnog centra u sastavu Uprave za privredu, održivi razvoj i zaštitu životne sredine kroz jačanje ljudskih i tehničkih resursa za razvoj i menadžment projekata i skladu sa EU standardima	66.266,00	Empoli, Italja	
Prokuplje	Usvajanje i realizacija EU standarda u poljoprivredi	64.775,00	Kocevje, Slovenija	Inicijative
Šabac	Otvaranje opštinskog menadžment prema potrebama šire populacije	74.900,00	Kralupy nad Vlatavi, Češka	Škola za tehničare
Palilula, Beograd	Unapređenje ljudskih resursa, funkcionalnog i informativnog sistema opštine Palilula	68.640,00	Presov, Slovačka	
Bela Palanka	Jačanje lokalne samouprave kroz poboljšanje menadžerskih sposobnosti	67.440,00	Maribor, Slovenija	EuroBalkan fondacija
Golubac	Unapređenje rada opštinskih službi u Golupcu	74.894,45	Veliko Lasce, Slovenija	Fakultet organizacionih nauka
Doljevac	Održivi ekonomski razvoj kroz unapređenje poljoprivrede	80.690,00	Braslovece, Slovenija	Evropski pokret Kruševac
Trstenik	Osnivanje javno-privatnog ekološkog partnerstva	78.770,00	Lasko, Slovenjia	Regionalni centar za razvoj malih i srednjih preduzeća Kruševac
Kovin	Uvođenje geo-informativnog sistema u opštini Kovin	77.990,00	Maribor, Slovenija	

OPŠTINSKI PROJEKTI: REZULTATI

U dva poziva za podnošenje projekata odobreno je 49 opštinskih projekata u različitim osnovnim tematskim oblastima (većina projekata se tematski uklapa u više od jedne oblasti). U nastavku teksta sumirane su najznačajnije aktivnosti i rezultati koji su postignuti tokom realizacije opštinskih projekata.

STRATEŠKO PLANIRANJE I LOKALNI EKONOMSKI RAZVOJ

Opština **Aleksinac:**
Strateški plan za ekonomski razvoj opštine Aleksinac
Partner iz EU: Šentjur, Slovenija

Opština Aleksinac planira da stvori uslove za brži lokalni ekonomski razvoj kroz pripremu Strateškog plana razvoja opštine, koji uključuje i preporuke za dalji razvoj i reorganizaciju lokalne vlasti, poboljšanje infrastrukture, ekonomije i razvoj saradnje sa predstavnicima građanskog društva. U izradu plana, u okviru fokus grupa bili su uključeni opštinski zvaničnici, poslovni ljudi i predstavnici nevladinih organizacija, eksperti iz partnerske EU opštine, a plan je usvojila i Skupština opštine Aleksinac. Takođe, Skupština opštine je razvila i usvojila niz lokalnih regulativa, koje sadržati principe moderne lokalne samouprave, uključujući promociju razvoja malih i srednjih preduzeća, poboljšanje funkcionisanja lokalne vlasti, kao i poboljšanje upravljanja na svim nivoima. Tokom realizacije projekta pri opštini Aleksinac je otvorena i kancelarija za lokalni ekonomski razvoj.

Opština Aleksinac će nastaviti saradnju sa partnerom u oblasti lokalnog ekonomskog razvoja.

Opština **Ćićevac:** ***Uspostavljanje strategije za lokalni ekonomski razvoj opštine Ćićevac***
Partner iz EU: opština Hrastnik, Slovenija

Osnovni rezult ovog projekta je formulisanje Strategije za lokalni ekonomski razvoj koji ima za cilj da obezbedi podsticaj lokalnog ekonomskog razvoja opštine. U skladu sa Strategijom, u okviru opštinske uprave formirana je Kancelarija za lokalni ekonomski razvoj, Kancelarija za razvoj malih i srednjih preduzeća, Kancelarija za razvoj sela, a u planu je i formiranje turističke organizacije koja će svoj rad usmeriti na promociju i razvoj turističkih potencijala opštine. U okviru projekta eksperti iz partnerske opštine su održali obuke za sve zaposlene u opštinskoj upravi i druge interesne grupe na kojima su predstavljeni instrumenti podrške za održivi lokalni ekonomski razvoj, pa je i kvalitet usluga opštine podignut na jedan viši nivo.

Opština Ćićevac je sa partnerom iz EU potpisala sporazum o nastavku saradnje.

Opština **Doljevac:** ***Održivi ekonomski razvoj kroz unapređenje poljoprivrede***
EU partner: Braslovece, Slovenija

Opština Doljevac je tokom realizacije projekta pripremila i usvojila Strateški plan razvoja poljoprivrede sa ciljem da unapredi poljoprivredni razvoj na teritoriji opštine i u široj regiji. Takođe je osnovan i Centar za poljoprivredni razvoj koji će u buduće biti nosilac razvojnih inicijativa u oblasti poljoprivrede. Osnovni korisnici usluga novog centra su poljoprivredna domaćinstva (oko 4500).

Tokom realizacije projekta organizovana je sistematska obuka na dva nivoa: za zaposlene u Centru za poljoprivredni razvoj, kao i za same poljoprivrednike kako da na što bolji način iskoriste postojeće potencijale. Iskustvo i znanja slovenačkog partnera su bila od velikog značaja u ovom procesu koji je osmišljen tako da promoviše ideju poljoprivrednog preduzetništva uz garant ekonomske održivosti.

Opština Doljevac će nastaviti saradnju sa partnerom u oblasti poljoprivrednog i lokalnog ekonomskog razvoja.

Opština **Krupanj:** ***Strateški plan održivog lokalnog ekonomskog razvoja u opštini Krupanj***
EU partner: Byton, Poljska

Opština Krupanj je tokom realizacije projekta pripremila Strateški plan lokalnog ekonomskog razvoja kao jedan od prioriteta opštine u narednom periodu. U razvoju početnih smernica za pripremu plana i proceni trenutnog stanja u opštini, značajnu ulogu odigrao je partner iz Poljske: ekspert iz opštine Biton je preneo svoja znanja u oblasti strateškog planiranja kroz obuke i konsultacije sa zaposlenima u opštini, dok su u razradi plana učestvovali zaposleni u opštini, lokalni funkcioneri, kao i šira zajednica (nevladin, privatni sektor itd).

Opština **Bela Crkva:**
Plan strateškog razvoja opštine Bela Crkva
EU partner: Hloboka nad Vltavom, Češka

Opština Bela Crkva je tokom realizacije projekta pripremila Strateški plan lokalnog ekonomskog razvoja sa ciljem da stvori preduslove za ubrzan lokalni ekonomski razvoj. U pripremi i razvoju plana značajnu ulogu u vidu saveta i obuke imali su eksperti iz Republike Češke, a formirano je i 5 radnih grupa u čijem su radu, pored zaposlenih u opštini i opštinskih funkcionera, učestvovali i privatni preduzetnici, nevladine organizacije, mediji, dok su građani imali prilike da svoje mišljenje iskažu tokom dve javne debate. Usvajanjem Strategije od strane Skupštine opštine obezbeđeni su preduslovi za dalji razvoj lokalnih vlasti, infrastrukture i ekonomski razvoj.

Opština Bela Crkva je ovaj projekat razvila u saradnji sa EU partnerom, a dve opštine će nastaviti saradnju kroz realizaciju novih projekata, ekonomsku saradnju, kulturnu i sportsku razmenu.

Opština **Pećinci:** ***Strategija lokalnog ekonomskog razvoja***
EU partner: Maribor, Slovenija

Opština Pećinci je tokom realizacije projekta pripremila kratkoročnu i dugoročnu strategiju lokalnog ekonomskog razvoja sa ciljem da obezbedi uslove za ubrzan lokalni ekonomski razvoj opštine. Kroz analizu postojećeg stanja lokalne ekonomije i određivanje prioriteta za naredni period realizacijom nove startegije je obezbeđen sistemski pristup problemu lokalnog ekonomskog razvoja. Projekat je realizovan u saradnji sa partnerskom opštinom iz Slovenije, i lokalnim partnerom, nevladinom organizacijom DTI. Oba partnera su pružila ekspertsku podršku tokom obuke, rada fokus grupa, kao i prilikom definisanja završnog dokumenta strategije. Skupština opštine Pećinci je usvojila strateški dokument, a u toku je i izrada akcionih planova.

Opština Pećinci planira da nastavi saradnju sa partnerima iz Slovenije u oblasti ekonomskog razvoja.

Opština **Svilajnac:**
Transfer znanja i iskustava u oblasti strateškog planiranja i održivog razvoja u opštini Svilajnac
EU partner: Karolinka, Republika Češka

Opština Svilajnac je tokom realizacije projekta razvila i usvojila Plan strateškog razvoja koji definiše prioritete budućeg razvoja opštine i šire regije. Tokom realizacije projekta završene su sledeće aktivnosti: konsultacije i intezivna koordinacija sa partnerskom opštinom, obuka zaposlenih i opštinskog menadžmenta, posete partnerskoj opštini i detaljnije upoznavanje sa metodama rada i implementacije strategije koje oni koriste.

Opština Svilajnac je ovaj projekat razvila u saradnji sa partnerskom EU opštinom, a saradnja će biti nastavljena i u narednom periodu.

KOMUNALNE USLUGE I ODRŽAVANJE STAMBENOG PROSTORA

Opština **Majdanpek:**
Poboljšanje komunalnih usluga u opštini (stanovanje)
Partner iz EU: Presov, Slovačka

Projekat poboljšanja rada komunalnih službi (stanovanje) osmišljen je u okviru šireg programa izgradnje kapaciteta opštine Majdanpek. Planirano je i aktivnije uključivanje građana, kako na nivou donošenja odluka, tako i kroz nadzornu ulogu i ocenjivanje rada opštinske administracije. Postojećem Info centru dodat je i Kol centar čime su kapaciteti opštine unapređeni. Rukovodioci u opštini i JKP su unapredili svoje znanje u oblasti upravljanja komunalnim uslugama, načinima komunikacije sa građanima i rešavanju problema zaštite životne sredine. Kućni saveti su bolje upoznati sa svojom ulogom u rešavanju komunalnih i ekoloških problema dok su građani bolje informisani o radu lokalne samouprave, JKP i kućnih saveta i njihovim nadležnostima u pogledu rešavanja problema građana.

Opština **Titel:**
Razvoj strateškog plana za rad komunalnih službi
Partner iz EU: Lodz, Poljska

Osnovni rezultat projekta je donošenje strateškog dokumenta, Strategije razvoja komunalnih usluga u opštini Titel, koji je razvijen sa ciljem poboljšanja rada komunalnih službi opštine. U realizaciji projekta značajnu ulogu imali su eksperti partnerske opštine koji su bili aktivno uključeni u osmišljavanje novog sistema organizacije i realizaciju plana, posebno u oblasti restrukturiranja menadžmenta i uvođenju EU standarda u ovoj oblasti. Poljski eksperti su, pored nove organizacione šeme, dali značajan doprinos u pripremi strategije i razvoju softverskog rešenja. Odmah po usvajanju Strategije, opština Titel je započela sa realizacijom akcionih planova i na ovoj osnovi pripremila projekte za Nacionalni investicioni fond (NIP).

Saradnja dve opštine je nastavljena kroz kulturnu razmenu, a planirana je i saradnja na realizaciji novih projekata.

Opština **Irig:**
Menadžment komunalnih usluga i organizacioni razvoj opštine Irig
EU partner: Aarhus, Danska

Osnovni cilj ovog projekta je unapređenje rada komunalnih službi u opštini Irig kroz saradnju sa EU partnerom u procesu reformi menadžmenta i organizacione strukture komunalnih preduzeća. Aktivnosti koje su sprovedene tokom realizacije projekta uključuju procenu postojećeg stanja, razvoj novog sistema menadžmenta i organizacije, razmenu iskustava sa EU ekspertima, posetu EU partnerima, primenu novog sistema rada i obuku zaposlenih.

OSNOVNO OBRAZOVANJE I SOCIJALNA POLITIKA

Gradska opština **Novi Beograd**: ***Plan akcije za rešavanje pitanja mladih za opštinu Novi Beograd.***
Partner iz EU: Vilnijus, Litvanija

Tokom realizacije projekta pripremljen je Lokalni plan za pitanja omladine, kroz promovisanje najvažnijih vrednosti stabilnog društva i kroz zajedničku akciju svih zainteresovanih lokalnih učesnika: opštine, lokalne NVO, medija, školskog sistema, preduzeća i gradske vlade. Plan je usvojila Skupština opštine, a u skladu sa preporukama otvorena je i Kancelarija za mlade – na ovaj način stvoreni su organizacioni i tehnički preduslovi za kontinuiran rad sa mladima. Za održivost projekta i njegovu uspešnu implementaciju Opštinsko veće je donelo odluku da je Kancelarija za mlade formalno-pravno u sastavu Odeljenja za privredu i društvene delatnosti Opštinske uprave Gradske opštine Novi Beograd. U sklopu projekta opština Novi Beograd je u tri školska dvorišta uvela digitalni video nadzor.

Partneri planiraju da nastave saradnju u oblasti realizacije projekata.

Gradska opština **Pantelej (Niš):**
Uvođenje sistema alternativne socijalne zaštite u gradskoj opštini Pantelej
EU partner: Forli, Italija

Gradska opština Pantelej, Niš je tokom projekta značajno unapredila rad službi koje se bave socijalnom zaštitom građana, a u skladu sa iniciranom reformom sistema socijalne zaštite u kome lokalne samouprave

imaju značajnu ulogu. Opština je otvorila Centar za pružanje socijalnih usluga – na ovaj način pojednostavljene su procedure i obezbeđen jednak pristup uslugama za sve zainteresovane građane. Konkretna iskustva iz prakse partnerske opštine Forli, iz Italije doprinela su jačanju tehničkih i kadrovskih kapaciteta za podršku i pružanje usluga građanima. Kvalitetnom komunikacijom sa partnerskom opštinom EU usvojeni su i primenjeni novi modeli u radu koji garantuju umrežavanje svih aktera u cilju zadovoljavanja potreba građana.

Projekat je intenzivno promovisan u lokalnim i regionalnim medijima, a opština Pantelej je u obuke uključila i zaposlene iz drugih gradskih opština i gradske uprave.

Opština **Čoka:** ***Strateško planiranje u oblasti usluga socijalne zaštite u opštini Čoka***
EU partner: Bordany, Mađarska

Opština Čoka je tokom realizacije projekta razvila Strateški plan razvoja socijalne zaštite kroz razmenu znanja, iskustava i upoznavanje sa praktičnim modelima koji su primenjeni u partnerskoj opštini, a u skladu sa potrebama krajnjih korisnika usluga socijalne zaštite. Razmena znanja realizovana je kroz posetu partnerskoj opštini u Mađarskoj i kroz obuku za zaposlene u opštinskoj administraciji i u Centru za socijalnu zaštitu.

U pripremu strateškog plana razvoja socijalne zaštite uključeni su opštinski zvaničnici i administracija, korisnici usluga socijalne zaštite, kao i svi građani opštine (kroz medijsku kampanju i javnu debatu o projektu). Opština Čoka planira da primenom EU standarda u oblasti socijalne zaštite značajno unapredi kvalitet i sadržaj socijalnih usluga za građane.

Opština Čoka je projekat pripremila i realizovala u saradnji sa partnerima iz Mađarske, a dve opštine planiraju da nastave saradnju i u narednom periodu.

INFORMISANJE I KOMUNIKACIJA SA GRAĐANIMA, UNAPREĐENJE RADA OPŠTINSKIH SLUŽBI

Opština **Vranje:** ***Osnivanje Centra za informisanje građana sa tri lokalne kancelarije***
Partner iz EU: Pomilgiano d' Arco, Italija

Projekat je razvijen i realizovan sa ciljem da unapredi sistem informisanja građana kroz poboljšanje pristupa informacijama, posebno u udaljenijim selima. Tokom projekta, uz saradnju i pomoć partnera iz Italije, opština Vranje je osnovala Infocentar sa tri mesne kancelarije. Infocentar je uspeo da objedini sve relevatne informacije o radu opštinskih i komunalnih službi, tako da građani na jednom mestu mogu dobiti sve neophodne podatke. To je u velikoj meri poboljšalo rad Opštinske uprave i javnih službi. Svakodnevno se u Infocentar slivaju podaci o radu Opštinske uprave i javnih preduzeća, kao i polumesečni i mesečni izveštaji, i oni su deo jedinstvene baze podataka. Građani mogu da se informišu na šalteru Infocentra, u isturenim odeljenjima, telefonom ili na web sajtu. U proteklom periodu plasirano je preko 1000 vesti iz javnog sektora, a mesečno oko 2.500 posetilaca poseti internet sajt Infocentra.

Za 6 meseci koliko funkcioniše Infocentar, podneto je oko 600 zahteva, koji se ne odnose na dobijanje informacija, već na pružanje pomoći u rešavanju određenih problema. Na taj način Infocentar je jednim delom postao i medijator, između građana, s jedne, i uprave i komunalnih službi, s druge strane. Pored unapređenja sistema informisanja, deo aktivnosti je bio usmeren i na veće učešće građana u radu lokalnih vlasti, naročito u procesu donošenja odluka i jačanju uloge lokalnih nevladinih organizacija. U skladu sa time, inicirani su redovni sastanci sa predstavnicima nevladinih organizacija, a novoosnovane nevladine organizacije imaju mogućnost da koriste računarsku opremu u Infocentru u popodnevnim časovima.

Gradska opština **Stari Grad:** ***Izgradnja kapaciteta lokalnih vlasti u opštini Stari Grad***
Partner iz EU: Erzsebetvaros, Mađarska

Imajući u vidu specifičnosti položaja i uloge Starog Grada kao gradske opštine, projekat je usmeren na jačanje kapaciteta opštinske administracije u celini, posebno u oblasti komunikacija i poboljšanja razmene informacija, kako među zaposlenima, tako i u odnosu na građane. Tokom realizacije projekta je: (1) uspostavljen sistem upravljanja kontrolom kvaliteta ISO 9001:2000, (2) formirano je posebno Odeljenje za komunikacije, obučeno osoblje i izrađena Strategija za komuniciranje gradske opštine Stari Grad, (3) menadžment opštine je obučen kroz tehničku pomoć i edukaciju od strane EU i lokalnog partnera, kroz studijsko putovanje i „in-house" edukaciju, (4) organizovana je i sprovedena informativna kampanja.

Najvažniji rezultat je uvođenje čvrstog sistema interne komunikacije na obradi dokumenata i zahteva. Ovaj rezultat se neminovno odrazio na brzinu i ujednačen kvalitet u pružanju usluga građanima, bez obzira na doba godine i eventualnu preopterećenost sistema.

Osim što su opštinski službenici dobili značajno olakšanje u međusobnoj komunikaciji, pozitivna promena se odrazila i na rukovodstvo, koje u bržem roku dobija podatke na kojima bazira strateške odluke opštine.

Na kraju, stečeno je značajno iskustvo u izvođenju partnerskih projekata, što je dodatno povećalo kapacitet opštine da iznese ovaj, a i sledeće partnerske projekte. Prošle jeseni je i ozvaničena saradnja između EU partnera – kvarta Eržebetvaroš i opštine Stari Grad.

Opština **Zrenjanin:**
Unapređenje komunikacije između lokalne vlasti i građana u opštini Zrenjanin
Partner iz EU: Monfalcone, Italija

Opština Zrenjanin je tokom realizacije ovog projekta unapredila i standardizovala opštinski informativni sistema povezivanjem komunalnih preduzeća u već postojeći informativni sistem opštine. Na ovaj način poboljšana je efikasnost rada administracije lokalne samouprave i građani mogu brže da završe sve poslove ili dobiju potrebne informacije. Tokom realizacije projekta takođe su uvedeni novi modeli i obrasci čime je rad opštine Zrenjanin usklađen sa standardima u Evropskoj uniji.

Uz pomoć nove računarske opreme i aplikativnog softvera, kao i stečenih iskustava na treninzima i seminarima zaposleni u organima lokalne samouprave na brži i jednostavniji način pružaju usluge građanima u odnosu na dosadašnji način rada, odnosno stvorena je efikasna lokalna samouprava. Nižim cenama građevinskog zemljišta uz korišćenje adekvatnog aplikativnog softvera stvoren je odgovarajući milje posebno za strane investitore za ulaganje u slobodne i industrijske zone u opštini.

Saradnja sa EU partnerom je nastavljena kroz realizaciju novih projekata, posete i organizovanje razmene studenata, kao i kroz potpisivanje strateškog partnerstva dve regije.

Grad **Kragujevac:** ***Uspostavljanje jedinstvenog informacionog sistema za vođenje podataka iz matičnih knjiga i statusa građana i za izdavanje potvrda***
Partner iz EU: Kyjov, Republika Češka.

Cilj ovog projekta - uspostavljanje kompletnog sistema javnog servisa u Kragujevcu u skladu sa standardima EU kroz uvođenje efikasnog, delotvornog i isplativog sistema za čuvanje podataka i izdavanje dokumenata je u potpunosti realizovan tokom 15 meseci trajanja projekta.

(1) Uspostavljen je jedinstven informacioni sistem javnog servisa na nivou grada Kragujevca - 9 gradskih kancelarija Uprave grada informatički povezano sa matičnom službom u zgradi uprave grada, izrađena baza podataka matičnih knjiga sa 299.948 novih unosa,

(2) Izrađena je vizuelna identifikacija zgrade - oznake lokalnog i regionalnog centra Uprave grada i njenih službi i olakšano snalaženje građana u njoj,

(3) Službenici iz lokalnih kancelarija stekli su neophodna znanja za funkcionisanje savremenog javnog servisa

(4) Gradski menadžment unapredio postojeće znanje u oblasti servisiranja potreba građana

Građani Kragujevca će u buduće sva dokumenta moći da dobiju i u lokalanim kancelarijama koje će biti povezane u jedinstveni centralni sistem. Takođe, građani preko "virtuelnog registra" (pristup preko veb sajta grada) mogu da dobiju izvode iz matične knjige rođenih, provere biračke spiskove i slično.

Grad Kragujevac je projekat pripremio i realizovao sa partnerskom EU opštinom, a ova saradnja će biti nastavljena i u narednom periodu.

Opština **Sremska Mitrovica*: Opštinski uslužni centar***.
Partner iz EU: Arhus, Danska.

Formiranjem Uslužnog centra opština i njene službe postale su otvorenije za potrebe građana. Projekat je doprineo poboljšanju informisanosti građana o radu lokalne samouprave, kao i nadležnostima pojedinih službi. Poboljšanje komunikacije na relaciji lokalna uprava – građani doprinelo je izgradnji pozitivnog odnosa baziranog na poverenju u kojem su građani bolje informisani o svojim pravima, ali i obavezama. Bržim i efikasnijim radom opštinskih službi, građani u prijatnom okruženju, za mnogo kraće vreme dobijaju željenu uslugu. Uvođenjem kompjutera u seoske Mesne kancelarije, građani ovih sela mogu da dobiju dokumente iz matičnih knjiga u mestu stanovanja, bez ikakvog čekanja, dugog putovanja i nepotrebnih troškova. Tehnički kapaciteti opštine ojačani su uvođenjem savremene tehnologije. Značajno je istaći i ulaganja u ljudske resurse. Edukacija službenika centra iz oblasti komunikacije sa građanima, omogućila je jedan sasvim novi odnos prema građaninu koji očekuju efikasnu i kvalitetnu uslugu.

Realizacija projekta je podrazumevala i izvesne promene u organizaciji rada opštinskih službi. Pre svega, značajna novina je i uvođenje nekih novih usluga kao što su usluge fotokopiranja i vršenja uplata u samom opštinskom uslužnom centru, što je značajno doprinelo bržem i efikasnijem radu optinskih službi i olakšavanju građanima da kvalitetnije i efikasnije dobiju željenu uslugu.

Opština **Žagubica: *Unapređenje rada lokalnih vlasti i povećanje efikasnosti u komunikaciji sa građanima***
Partner iz EU: Piotrokov Tribynalski, Poljska

Tokom realizacije projektnih aktivnosti, lokalna samouprava u Žagubici, odnosno Opštinska uprava u Žagubici kao javni servis građana je kadrovski, tehnički i prostorno ojačala, ojačana je uloga građana kao učesnika u procesu pokretanja inicijativa prema lokalnoj samoupravi, posebno kada je reč o poslovima od značaja za građane opštine, stanovnici opštine su bolje informisani kroz izdavanje Opštinskog vodiča

koji je dostupan u svim mesnim zajednicama i biltena koji se distribuira građanima mesnih zajednica i Žagubice.

Tokom 10 meseci realizacije projekta osnovan je Opštinski uslužni centar – na ovaj način je u značajnoj meri poboljšan kvalitet pružanja usluga i efikasnost, a zaposleni u lokalnoj samoupravi stekli su nova saznanja o radu sa građanima i odnosu prema građanima

Od početka realizacije projektnih aktivnosti građani opštine Žagubica dobijaju besplatnu pravnu pomoć. Svakog ponedeljka opštinski pravnik pruža besplatne pravne usluge.

Opština Žagubica je tokom trajanja projekta potpisala pismo o namerama, a ubrzo zatim i Sporazum o bratimljenju sa partnerskom opštinom.

Gradska opština **Palilula, Niš: *Poboljšanje ljudskih i tehničkih resursa u lokalnoj vladi***
Partner iz EU: Arhus, Danska

Gradska opština Palilula je tokom realizacije projekta unapredila efikasnosti rada lokalne administracije kroz poboljšanje nivoa stručnosti zaposlenih, poboljšanje tehničkih mogućnosti opštine, kao i poboljšanje kvaliteta usluga koje se pružaju klijentima (građanima i pravnim licima). Treningom zaposlenih, tehničkim opremanjem

i izdavanjem publikacija, kvalitet usluga opštinske uprave je značajno unapređen. Prema rezultatima istraživanja koje je obavljeno u toku ralizacije projekta, u odnosu na početno zadovoljstvo korisnika i njihovu informisanost, kvalitet usluga i informisanost korisnika je podignut za više od 30%. Na ovaj način opština Palilula može da efikasno i ekonomično zadovolji potrebe 70.000 građana. Takođe, zajednica od 7.000 Roma je informisana na svom maternjem jeziku objavljivanjem prvog Vodiča kroz opštinsku upravu na romskom jeziku u Srbiji.

Gradska opština Palilula, Niš planira da nastavi saradnju sa partnerom iz Danske na realizaciji konkretnih projekata.

Opština **Priboj:** ***Osnivanje opštinskog uslužnog centra***
Partner iz EU: Pomilgiano d' Arco, Italija

Opština Priboj je realizacijom ovog projekta značajno unaredila sistem pružanja usluga za građane, pre svega kroz pojednostavljivanje procedure podnošenja zahteva, lakši pristup informacijama, povećanje transparentnosti rada opštinskih organa, profesionalizaciju rada zaposlenih i poštovanje utvrđenih rokova. Osnivanjem opštinskog Uslužnog centra i obukom zaposlenih u centru ostvarena je bolja koordinaciju između građana i opštinske administracije. Opština Priboj je u potpunosti ostvarila planirane rezultate: (1) uslužni centar funkcioniše kao deo opštinske uprave, (2) pouzdane informacije o radu Opštinske uprave su dostupne građanima, (3) interesovanje medija za rad opštinske uprave je uvećano, (4) Uslužni centar je sastavni i profesionalni deo opštine, (5) poboljšani su odnosi između opštinske uprave i nevladinih organizacija i (6) zaposleni u opštinskoj upravi su obučeni za rad u Uslužnom centru.

Gradska opština **Palilula (Beograd):** ***Unapređenje ljudskih resursa, funkcionalnog i informativnog sistema opštine Palilula***
EU partner: Presov, Slovačka

Projekat "Unapređenje ljudskih resursa, funkcionalnog i informativnog sistema opštine Palilula" je osmišljen u sklopu širih planova odezbeđivanja održivog razvoja opštine kroz jačanje ljudskih i tehničkih kapaciteta. Projekat je vidno uticao na organizaciju uprave, tako što su odmah primenjivani primeri rada i prakse partnera iz EU. Uticaj primene je pozitivno uticao na korisnike usluga, najveći broj korisnika jesu građani opštine Palilula. Gradska opština Palilula je razvila softver aplikacija e-uprave koji je pogodan za prikupljanje, grupisanje i vođenje evidencije o izveštajima, sa obe strane, od građana i ogovornih odeljenja.

Gradska opština Palilula Beograd planira da nastavi saradnju sa partnerima iz Slovačke na realizaciji konkretnih projekata.

Opština **Šabac:** ***Otvaranje opštinskog menadžmenta prema potrebama šire populacije***
EU partner: Kralupy nad Vlatava, Češka

Opština Šabac planira dugoročno unapređenje rada lokalne administracije kroz unapređenje tehnologije i uvođenje nove metodologije rada u svakodnevnoj praksi i u lokalnim kancelarijama. Ovaj projekat je značajno doprineo poboljšanju kvaliteta opštinskih usluga za građane iz udaljenih mesta, koji sada u mesnim kancelarijama mogu da završe sve poslove i dobiju sve potrebne potvrde. Tokom realizacije projekta nabavljena je i nova tehnička oprema za mesne kancelarije i organizovana obuka za zaposlene uz niz konsultacija sa EU partnerom.
Na ovaj način je rad opštinske uprave Šabac učinjen efikasnijim, uz brži protok informacija. Otvorene su i mogućnosti za poveravanje novih poslova mesnim kancelarijama, poput prijavljivanja kršenja komunalnog i ekološkog reda. Ostvarivanjem ovog projekta rešeni su problemi meštana seoskog područja, koji nisu imali informacije o radu javnih preduzeća, o aktivnostima u njihovoj i drugim mesnim zajednicama, aktivnostima opštinske uprave, koji nisu imali sve potrebe obrasce za rešavanje administrativnih pitanja u mesnim kancelarijama. Takođe, korisnici novih usluga mogu sada preko mesne kancelarije naručiti izvode iz matičnih knjiga, a mogu izvršiti i provere svih podataka koje se vode u centralnoj zgradi u Šapcu. Najzad, ovim je omogućeno zaposlenima (šefovima mesnih kancelarija) da koriste elektronsku bazu opštinskih odluka i pravilnika, a čiji pristup će omogućavati i građanima, predstavnicima mesnih zajednica. Rezultate najbolje ilustruje sprovedena anketa u kojoj je 99,51% građana iskazalo svoje zadovoljstvo promenama u radu opštinske administracije.
Opština Šabac je tokom realizacije projekta potpisala sporazum o bratimljenju sa partnerskom opštinom.

Opština **Osečina:** ***Moderna opštinska administracija u službi građana***
EU partner: Omrož, Slovenija

Opština Osečina je realizacijom ovog projekta unapredila svoje kapacitete kroz uvođenje EU standarda u rad opštinske administracije i osnivanje Opštinskog informativnog centra. Opštinska administracija je reorganizovana u sistem koji je orjentisan ka građanima, kao krajnjim korisnicima usluga, i to kroz pojednostavljivanje procedura za podnošenje zahteva, poboljšan pristup informacijama, povećanje transparentnosti rada, promenu stava prema građanima kao klijentima i odgovorniji pristup prilikom donošenja odluka. Tokom trajanja projekta u opštini Osečina je organizovan niz obuka za unapređenje rada opštinskih službenika u saradnji sa EU partnerima, grupa opštinskih službenika je posetla Omrož i tokom studijskog boravka bliže upoznala njihov način rada.

Partnerske opštine planiraju da nastave saradnju na realizaciji projekata u buduće.

Opština **Novi Bečej:**
Opština Novi Bečej – Približavanje lokalne samouprave građanima i lokalnoj zajednici
EU partner: Aarhus, Danska

Opština Novi Bečej je tokom realizacije projekta unapredila kvalitet usluga koje pruža građanima kroz uvođenje EU standarda u ovoj oblasti i podršku transformaciji opštinskog menadžmenta.

Tokom 10 meseci trajanja projekta ostvareni su sledeći rezultati:

(1) Uspostavljena je saradnja sa partnerskom opštinom EU i saglasnost o dugoročnoj saradnji

(2) Održan su obuke za zaposlene u opštini čime je unapređeno njihovo znanje i sistem rada

(3) Završena je detaljna interna analiza iinformacija o mogućnostima i potrebama za informatički razvoj opštine Novi Bečej, i izrađena je komparativna studija za razvoj e-opstine Novi Bečej i razvijen je model e-opstine

(4) Završen je veb sajt e-opštine, gde se nalaze informacije koje su značajne kako za građane opštine tako i za javna preduzeća i privrednike (buduci planovi, stratesko upravljanje, generalni urbansitički plan, informacije o pruženim uslugama, ponude investitorima, tenderi), Web sajt je za mesec dana posetilo 3820 građana

(5) Postavljen je e-government softver koji omogućava građanima da elektronski naručuju određena dokumenta (izvod iz matične knjige rođenih, državljanstvo), da imaju uvid u birački spisak, i da od kuće imaju uvid koja su dokumenta potrebna za izdavnje pojedih dozvola, koji su troškovi, da elektronski popune zahteve

(6) Unapređen je sistem pružanja usluga građanima

(7) Smanjeni su troškovi izdavanja dokumenata i dozvola zahvaljujući «e-portalu» koje koriste građani i uspostvljena je intranet komunikacija između mesnih kancelarija

(8) Izrađen je projekat «uslužnog centra» kao nastavak ovog projekta za koji je opština već dobila podršku od Republičke Vlade

Organizacija opštinske uprave i odnos prema građanima je promenjen. Formiran je poseban sektor za razvoj, čije se članovi kontiunirano edukuju, i samostalno izrađuju razvojne projekte. Takođe, organizacija informisanja se znatno promenula. Postavljena je šema informacione piramide na čelu sa PR menadžerom.

Opština **Kovačica:**
Moderni uslužni centar
EU partner: Monfalkone, Italija

Opština Kovačica je u 10 meseci realizacije projekta oformila Uslužni centar i na taj način značajno unapredila rad trenutno dosta spore opštinske administracije. Istovremeno, sistem pružanja usluga građanima i predstavnicima velikog broja malih i srednjih preduzeća je efikasniji. Otvaranjem novog centra unapređen je rad opštine u više oblasti: (1) rad opštinske administracije je kompjuterizovan u cilju bržeg pružanja usluga građanima, (2) ostvarena je neposrednija veza između zaposlenih u opštini i građana, kao korisnika usluga, (3) sistem pružanja usluga je jednostavniji i efikasniji, bez dugačkih redova i potrebe da se poseti veći broj kancelarija kako bi se zadovoljio isti zahtev i (4) interni sistem rada je automatizovan.

Opština **Žitorađa:**
Poboljšanje usluga u opštini Žitorađa
EU partner: Aarhus, Danska

Opština Žitorađa je tokom realizacije projekta značajno unapredila rad opštinske administracije, pre svega u oblasti pružanja usluga, kroz modernizaciju opštinskog registra i osnivanje tri lokalne kancelarije za stanovnike udaljenih mesta. Opština je u saradnji sa EU i lokalnim partnerom organizovala niz obuka za zaposlene u opštini i novim lokalnim kancelarijama. Nabavljena je kompjuterska opremu za nove kancelarije i organizovana je studijska poseta tokom koje su predstavnici opštine Žitorađa detaljnije upoznati sa radom regionalnog centra i lokalnih kancelarija u Arusu.

Opština **Varvarin:** ***Poboljšanje opštinskih usluga, komunikacije i upravljanje projektima***
EU partner: Vilnius, Litvanija

Opština Varvarin je realizacijom ovog projekta značajno unapredila rad opštinskih službi koje direktno rade sa građanima, kao i službi koje su uključene u strateško planiranje i razvoj opštine kroz osnivanje: (1) Informativnog centra, (2) Kancelarije za informisanje i komunikacije i (3) Kancelarije za pripremu i realizaciju projekata.

Ovaj projekat je poboljšao trenutnu situaciju ciljnih grupa, zato sto su opštinski Kol centar, kancelarija za informisanje i komunikaciju i kancelarija za upravljanje projektima, promenila i unapredila svakodnevni rad opštinske uprave u skladu sa EU normama i standardima, a takođe je unapredila i komunikaciju, kapacitete i veštine upravljanja projektima.

Opština **Senta:** ***Uvođenje elektronskog sistema za pružanje usluga u opštini Senta***
EU partner: Hodmezovasarhely, Mađarska

Opština Senta je tokom realizacije projekta uvela digitalni sistem pružanja opštinskih usluga i plaćanja poreza i na taj način je opština dostigla drugi nivo pružanja usluga u skladu sa EU sistemom elektronskog pružanja opštinskih usluga (Evropski programi, zajednička lista osnovnih opštinskih usluga). Uvođenjem elektronskog sistema unapređen je sistem pružanja usluga građanima i stvoreni uslovi za brži razvoj privatnog preduzetništva.

Tokom realizacije projekta opštinski tim je u saradnji sa EU partnerom razvio nova softverska rešenja, opremljene su kancelarije i zaposleni obučeni za rad u novom sistemu.

Partnerske opštine planiraju da nastave sradnju.

Opština **Negotin:**
Osnivanje informativnog centra u opštini Negotin
EU partner: Koprivnice, Češka

Opština Negotin je tokom realizacije projekta formirala Informativni centra koji funkcioniše kao integralni deo opštinske administracije. Na ovaj način unapređeno je funkcionisanje opštinskih službi i kvaliteta usluga koje opština pruža građanima. U postavljanju osnova novog centra (procedure, obuka zaposlenih), opština Negotin je imala veliku pomoć partnera iz Češke, čiji su eksperti radili na razvoju strategije rada centra, uspostavljanju novog sistema komunikacije i na obuci zaposlenih. Tokom posete opštini Koprivnice zaposleni u opštini Negotin su imali prilike da se upoznaju sa finkcionisanjem info i uslužnih centara ove opštine, kao i sa sistemom koordinacije sa drugim službama.

Opštinski Infocentar takođe pruža usluge u oblasti turizma, tako da se očekuje da će formiranje centra imati pozitivan uticaj na razvoj turizma i lokalni ekonomski razvoj.

Opština **Užice:** ***Objedinjeni sistem plaćanja komunalnih usluga u opštini Užice***
EU partner: Monfalcone, Italija

Opština Užice je tokom realizacije projekta uvela jedinstveni sistem naplate komunalnih usluga na teritoriji čitave opštine. Uvođenjem novog sistema pojednostavljena je procedura plaćanja, smanjen javni i drugi rashodi i stvorena jedinstvena baza podataka svih korisnika komunalnih usluga. Ovaj projekat je rezultirao modernizacijom sistema za naplatu komunalnih usluga doprineo uvođenju novog pristupa u načinu plaćanja, povećanju efikasnosti komunalnog servisa, poboljšanju planiranja infrastrukture na teritoriji opštine, standardizovanju procedura u JP i JKP, smanjenju administrativnih troškova, povećanju prihoda opštine, smanjenju troškova i uštedi vremena potrebnog za plaćanje.

Anketa koja je urađena po uvođenju sistema objedinjene naplate pokazala veliko zadovoljstvo građana zbog novog i efikasnijeg načina plaćanja komunalnih i drugih usluga.

Upotrebom novog sistema građani su u mogućnosti da plate sve komunalne usluge sa jednim nalogom, a opština će povećati svoje prihode i transparentnost rada a rad javnih i komunalnih službi će postati mnogo efikasniji.

Opština **Nova Crnja:**
Informativni centar i strategija komunikacije opštine Nova Crnja
EU partner: Aarhus, Danska

Opština Nova Crnja je tokom realizacije projekta razvila novu strategiju komunikacije sa građanima i u skladu sa osnovnim principima strategije osnovala Informativni centar. Da bi strategija bila realizovana sa što većim uspehom, opština je u saradnji sa partnerom iz Danske izvršila procenu postojećeg stanja i potreba zaposlenih, a zatim organizovala niz obuka u skladu sa rezultatima istraživanja. Neposredno pred otvaranje centra, zaposleni u opštini Nova Crnja su posetili partnerku opštinu i upoznali se detaljnije sa njihovim iskustvima. Otvaranjem Infocentra značajno je unapređen rad opštinske administracije, pre svega u oblasti komunikacije sa građanima.

Opština Nova Crnja planira da nastavi saradnju sa partnerom kroz realizaciju zajedničkih projekata.

ŽIVOTNO OKRUŽENJE I ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE

Opština **Kruševac:**
Unapređenje ekoloških kapaciteta opštine Kruševac
Partner iz EU: Žalec, Slovenija

Cilj ovog projekta je izgradnja kapaciteta za ekološka pitanja u opštini osnivanjem novog Odeljenja za ekološka pitanja, kao sastavnog dela opštinske administacije. Kroz rad na projektu određen broj zaposlenih osoba u opštini i njenim javnim preduzećima je stekao veći nivo znanja i iskustava potrebnih za kvalitetno obavljanje poslova iz oblasti ekologije i zaštite životne sredine, čime je stvorena dobra osnova za njihovo dalje unapređivanje. Stvoren je i institucionalni okvir, Ekološka kancelarija, koja to omogućuje. U samoj opštinskoj upravi je stvoren novi organizacioni deo, Odeljenje za finansije i ekologiju – Grupa za ekologiju, koji funkcioniše u posebnoj, Ekološkoj kancelariji i od čijeg rada će svi građani opštine imati koristi kroz direktne usluge i kroz sveukupno poboljšanje stanja u oblastima zaštite životne sredine. Stečena iskustva oko pisanja i sprovođenja projekata ovog tipa, unapređenje znanja o projektnom načinu razmišljanja i novouspostavljeni kontakti predstavljaju dobru osnovu za postizanje većih kapaciteta i efikasnosti u budućem radu, za nove kvalitetne projekte i za veće investicije u ovoj oblasti u opštini Kruševac.
Opština Kruševac je potpisala Pismo o namerama o nastavku saradnje, a inicirana je saradnja u oblasti lokalnog ekonomskog razvoja.

Opština **Čačak**:
Unapređenje životne sredine u opštini Čačak.
Partner iz EU: Brezno, Republika Slovačka.

Tokom ovog projketa unapređen je rad Odeljenja za zaštitu životne sredine u opštini i razvijen Lokalni plan za zaštitu životne sredine. Specifični cilj projekta - implementacija LEAP dokumenta je postignuta u potpunosti. LEAP proces na teritoriji opštine Čačak je trenutno veoma živ i dinamičan. Služba za zaštitu životne sredine u opštini Čačak je osnovana i operativna. Služba za zaštitu životne sredine je napisala više od 25 projekata baziranih na LEAP-u opštine Čačak i na Strategiji razvoja opštine Čačak. Takođe, svi projekti su bazirani na principima održivog razvoja. Jedan od značajnijih rezultata je da sada opština Čačak ima veoma dobre odnose sa nekoliko lokalnih NVO.

Opština Čačak je sa EU partnerom pripremila projekat, a tokom realizacije je potpisan i Sporazum o bratimljenju dve opštine.

Opština **Inđija:**
Zaštita životne sredine i uvođenje novog sistema reciklaže otpada
Partner iz EU: Lenart, Slovenija

Projekat zaštite životnog okruženja kroz uvođenje novog sistema recikliranja otpada je realizovan na celoj teritoriji opštine Inđija. Tokom 10 meseci trajanja projekta realizovane su sledeće aktivnosti: upoznavanje sa iskustvima iz partnerske opštine, obuka građana, usvajanje novih zakonskih odredbi u skladu sa praksom EU, postavljanje novih kanti za reciklažu.

Primenom date metode primarne separacije sekundarnih sirovina s jedne strane je smanjena količina otpada na lokalnoj deponiji i time produžen vek deponije. Sa druge strane prodajom sekundarnih sirovina je ostvaren profit, koji komunalno preduzeće dalje ulaže i unapređenje kvaliteta pružanja usluga građanima Inđije. Na balir presi je zaposlen jedan nov radnik, a na samom razdvajanju dva radnika. Organizaciono, u Javnom komunalnom preduzeću jedna osoba je zadužena samo da vodi i prati realizaciju metode primarne separacije kao i dalje njene razrade u budućnosti. Reakcije većeg dela korisnika su bile zadovoljavajuće i načelno su se svi složili o važnosti ovog procesa i njegovog uvođenja.

Opština Inđija planira da nastavi saradnju na realizaciji projekata sa partnerima iz EU. Ova opština se takođe angažovala i na intenziviranju međuopštinske saradnje, i stečena znanja na reciklaži otpada prenela je opštini Arilje (partner u drugom krugu konkursa).

Opština **Valjevo**: ***Poboljšanje rada komunalnih službi i odnošenje otpada u opštini Valjevo***
Partner iz EU: Pfaffenhofen, Nemačka.

Cilj projekta - jačanje kapaciteta odeljenja za pitanja životne sredine i stvaranje uslova za održivi razvoj lokalnog društva je u potpunosti realizovan tokom 10 meseci trajanja projekta. U okviru projekta započeto je sortiranje i reciklaža otpada na teritoriji Valjeva: opština je, uz pomoć EU partnera, pripremila analizu trenutnog stanja na osnovu koje je napravljen plan obuke zaposlenih i plan nabavke i postavljanja kontejnera na teritoriji opštine.
Paralelno sa postavljanjem kontejnera za reciklažu, organizovana je intenzivna promotivna kampanja. Posebno dobre rezultate imala je kampanja sa predškolskom i školskom decom.

Opština planira da u narednom periodu od 3 do 5 godina ostvari procenat od 30-40% razdvajanja i reciklaže otpada. Tako će se ostvariti mogućnost za formiranje preradnih kapaciteta i novog zapošljavanja ljudi.

Realizacija projekta je intenzivno medijski propraćena u obe partnerske opštine.

Opština Valjevo je pripremila i realizovala projekat sa partnerima iz Nemačke, a planiran je i nastavak saradnje na realizaciji novih projekata.

Opština **Veliko Gradište:** ***Unapređenje sistema za odnošenje čvrstog otpada***
Partner iz EU: Hradec Kralove, Češka

Ovim projektom unapređen je rad lokalne administracije i komunalnih službi u oblasti zaštite životne sredine kroz poboljšanje sistema za odnošenje otpada i razvoj lokalne strategije u ovoj oblasti. Pored pripreme strategije rada komunalnih službi u oblasti odnošenja čvrstog otpada, donete su i uredbe u skladu sa EU standardima, razvoj i primena mera zaštite životne sredine kako bi se sprečile negativne posledice skladištenja otpada. Uspostavljanje i implementacija savremenih, u razvijenim zemljama prihvaćenih metoda strateškog planiranja, organizovanja i postupanja s otpadom ima veliki broj pozitivnih strana koje su gotovo trenutno bile vidljive na svim poljima. Organizacija zajedničkog delovanja predstavnika različitih ciljnih grupa poboljšalo je međusobnu komunikaciju i potstaklo ih na zajednički rad na uspostavljanju principa održivog razvoja opštine Veliko Gradište.
Projekat je stimulativno delovao i na privredne organizacije i preduzetnike, jer im je omogućio da se upoznaju sa zakonskom regulativom i u saradnji sa opštinskim organima su pronašli adekvatan tretman za posebne vrste otpada, čime je degradacija životne sredine svedena na minimum.
Edukacione aktivnosti podigle su stepen javne svesti, naročito kod školske dece, koja bi trebalo da ispravno postupanje sa otpadom prihvate kao način života.

Opština **Trstenik:** ***Osnivanje javno-privatnog partnerstva u oblasti ekologije***
EU partner: Lasko, Slovenija

Opština Trstenik je tokom realizacije ovog projekta unapredila opštinske kapacitete u oblasti ekologije i mobilizovala lokalnu zajednicu oko rešavanja postojećih problema u oblasti pitanja zaštite životne sredine. Tokom realizacije projekta građani, komunalna preduzeća i opštinska uprava su zajednički razgovarali i dogovarili se o rešavanju ekoloških problema, poput organizovanja prikupljanja komunalnog otpada u seoskim mesnim zajednicama, i sl. U Opštinskoj upravi formirana je Kancelarija za partnerstvo u lokalnom razvoju koja je servis građana i opštinskoj upravi u izradi strategija i predloga projekta.

Najviše koristi dobile su škole koje su dobile mogućnost da organizovanim prikupljanjem plastike i konzervi zarade eko-dinar i čije su ekološke edukativne aktivnosti snažno podržane i preduzeća koja su otpočela proces prikupljanja selektiranog otpada. Osnovan je Eko fond kao instrument ekonomske podrške ekološkim projektima u opštini Trstenik.

Opština **Arilje:** ***Unapređenje prikupljanja čvrstog otpada – korak bliže Evropi***
EU partner: Lenart, Slovenija

Projekat "Unapređenje prikupljanja čvrstog otpada – korak bliže Evropi" realizovan je u sklopu planova opštine Arilje za uvođenje novog sistema prikupljanja čvrstog otpada. Opština Arilje je iz sredstava dobijenih donacijom nabavila kontejnere potrebne za prikupljanje otpada, sprovela kampanju o značaju recikliranja čvrstog otpada u koju su kroz različite aktivnosti bili uključeni svi žitelji opštine, a značajnu ulogu odigrali su i EU partneri kroz savete, obuku i konsultacije. Tokom studijske posete zaposleni u opštini Arilje su se upoznali kako sa radom partnerske opštine, tako i sa ulogom komunalnih preduzeća.

S obzirom da je jedan od većih problema u opštini trajno rešavanje odlaganja otpada zbog nedostatka deponije, ovaj projekat je doprineo smanjenju količine otpada koji se odvozi na deponiju u susednu opštinu Požega. Pored toga, opština Arilje će u narednom periodu sredstva prikupljena prodajom PET ambalaže uložiti u dalje unapređenje svoga rada.

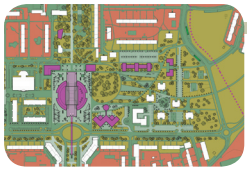
Opština Arilje planira nastavak saradnje sa EU partnerom u oblasti unapređenja rada komunalnih službi i separacije čvrstog otpada, a takođe će biti nastavljen i rad sa lokalnim partenrom, opštinom Inđija.

Opština **Ada:**
Zajedničko planiranje zaštite životne sredine
EU partner: Sobeslav, Republika Češka

Promocija evropskih principa životnog okruženja kroz razmenu iskustava sa stručnjacima iz Češke je bila izuzetno konstruktivna. Opšti cilj projekta, usaglašavanje privrednog razvoja i razvoj turizma, sa principima održivog razvoja, je ostvaren kroz konsultacije, okrugle stolove, radionice i zajednički rad sa stručnjacima iz Češke. Opština je promenila svoj pristup u pogledu zaštite životne sredine zauzimajući proaktivan stav u pogledu rešavanja ovih problema. Formiran je tim od osam članova koji radi na izradi Lokalnog ekološkog akcionog plana.

Građani su bolje informisani o pitanjima zaštite životne sredine i mogućnostima da zajedno sa lokalnom samoupravom učestvuju u unapređenju životnog okruženja.

Opština Ada je projekat pripremila i razvila u saradnji sa partnerima iz Češke. Partneri će nastaviti saradnju kroz realizaciju novih projekata, kulturnu, sportsku razmenu, i sl.

URBANISTIČKI PLAN I POVEZANA PITANJA

Opština **Pirot:**
Osnivanje geografsko informativnog sistema(GIS)
Partner iz EU: Byton, Poljska

Tokom realozacije projekta uspostavljena je osnova geografsko informativnog sistema (GIS) opštine Pirot - obzirom na složenost procesa prikupljanja podataka čitav sistem ne može biti završen samo kroz jedan projekat, već kroz kontinuirano prikupljanje i skladištenje podataka.

Povezivanjem centra za GIS u informacioni sistem opštinske uprave omogućen je pristup podacima sa GIS servera svim opštinskim službama, a to doprinosi ubrzanju procedura i efikasnijem rešavanju zahteva građana. Korišćenjem naprednih GIS analiza obezbeđeno je kvalitetnije donošenje odluka (efikasnost, objektivnost, preciznost). Omogućen je uvid u ažurne katastarske podatke bez potrebe odlaska u službu za katastar Pirot. Obezbeđena je podloga za izradu raznih programa, projekata i studija.

Formiranje centra za GIS pomoći će javnim preduzećima da rezultate svog rada učine dostupnim svim drugim zainteresovanim korisnicima; jasne i oročene obaveze na prikupljanju, obradi i digitalizaciji relevantnih podataka, tako da dalji rad na osavremenjavanju i informatizaciji urbanističkih službi i komunalnih sistema ne može više biti stvar odluke jednog organa ili jednog komunalnog preduzeća u gradu; GIS opštine Pirot obezbeđuje pouzdanost donetih investicionih odluka i mogućnost efikasnog praćenja njihove realizacije.

Opština **Paraćin:** ***Obuka osoblja za rad na geografskom informacionom sistemu (GIS)***
Partner iz EU: Murska Sobota, Slovenija.

Realizacijom ovog projekta unapređeni su kapaciteti opštinske administracije za dugoročno i kratkoročno planiranje, pružanje usluga građanima i preduzetnicima, a poboljšana je i efikasnost i ujednačenost u prikupljanju javnih prihoda. Realizovana je obuka zaposlenih i opštinskih zvaničnika na rukovodećim položajima u cilju osposobljavanja za rad na geografskom informacionom sistemu (GIS).

Komunalna preduzeća i javne službe sada imaju mogućnost da u trenutku pribave sve potrebne statističke podatke neophodne za planiranje – broj stanovnika na određenoj oblasti, broj starijih od određene starosne granice prilikom npr. planiranja lokacije za izgradnju ambulante, broj dece na određenoj teritoriji zbog planiranja izgradnje škola i vrtića itd, što je pre uvođenja ovog sistema bio višednevni postupak.

Opština Paraćin je sa partenrom iz Slovenije pripremila i realizovala projekat, a partneri planiraju da nastave uspešnu saradnju.

Opština **Kovin:**
Uvođenje geo-informativnog sistema u opštinu Kovin
EU partner: Maribor, Slovenija

Projekat je usmeren na jačanje kapaciteta opštine Kovin kroz uvođenje EU standarda u oblasti urbanističkog planiranja i uvođenje geo-informativnog sistema u opštini. Tokom realizacije projekta realizovana je zamena postojećeg analognog sistema digitalnim, obuka zaposlenih za rad na novoj opremi u saradnji sa EU partnerom, kao i studijska poseta Sloveniji. Uvođenje novog sistema je značajno doprinelo poboljšanju usluga i rada u oblasti urbanističkog planiranja, a na duže staze i ekonomskom razvoju i zaštiti životne sredine. Takođe, uvođenje GIS-a u opštinu Kovin će imati uticaja na rešavanje problema iz oblasti urbanizma u narednom periodu, kao i na novu organizaciju postojećeg Odeljenja za građevinsko-komunalne poslove, inspekcijske, pravne i poslove privrede. Naime, kroz Strategiju implementacije GIS-a u opštinu Kovin, planira se osnivanje Odeljenja za GIS, kao naredni korak razvoja u oblasti urbanizma.

Primena ovog projekta najveći uticaj će imati na zaposlene u opštinskoj Upravi, i naravno na građane opštine Kovin, kao korisnike usluga Službe za građevinske poslove.

LOKALNA SAMOUPRAVA I LOKALNE FINANSIJE

Opština **Bela Palanka:** ***Jačanje lokalne samouprave kroz unapređenje menadžerskih sposobnosti***
EU partner: Maribor, Slovenija

Usvajanjem modela EU u praksi lokalne samouprave u opštini Bela Palanka unapređena su znanja i praksa u radu predstavnika lokalnih vlasti, unapređen je rad u oblasti upravljanja i rad službi koje direktno komuniciraju sa građanima. Upravljački kapaciteti su unapređeni tako što je izvršena obuka 30 rukovodećih ljudi za poslove javne uprave, rukovođenja i finansija. Organizovana je studijska poseta i praktičan rad sa kolegama iz EU na rešavanju konkretnih problema lokalne zajednice. Održano je i nekoliko seminara i radnih sastanaka sa zvaničnicima opštine.
Na taj način su uvedene nove upravljačke veštine u strukturi lokalne samouprave. Povećani su tehnički kapaciteti lokalne uprave pošto je za potrebe opštine obezbeđena savremena tehnička oprema. Poboljšane su javne usluge i pružena je mogućnost za formiranje invsticionog budžeta. Poboljšana je efikasnost pri izradi određenih dokumenata iz nadležnosti institucija. Informisanost građana je poboljšana. Lokalna samouprava je postala pravi servis građana.

Opština **Golubac:** ***Unapređenje rada opštinskih službi u Golupcu***
EU partner: Veliko Lasce, Slovenija

Opština Golubac je realizacijom ovog projekta unapredila rad svojih službi u skladu sa EU standardima. Tokom realizacije projekta, u saradni sa partnerom, Fakultetom za organizacione nauke, urađena je analiza trenutne situacije na osnovu koje je pripremljen plan daljeg razvoja. U skladu sa ovim planom, opština Golubac je osnovala Centar za koordinaciju rada.
U koordinaciji sa partnerom iz Slovenije i lokalnim partnerom organizovane su intenzivne obuke za zaposlene, a zaposleni iz lokalne samouprave su tokom posete partneru naučili mnogo o organizaciji rada, kao i o mogućnostima unapređenja rada opštine Golubac u skladu sa EU iskustvima.

Opština **Kanjiža:** ***Izgradnja kapaciteta za brži ulazak u Evropsku uniju kroz uključivanje građana u procese opštinskog planiranja i razvoja***
EU partner: Vodice, Slovenija

Opština Kanjiža je tokom realizacije ovog projekta unapredila svoje ljudske resurse kroz obuku zaposlenih u oblasti planiranja i poboljšala komunikaciju sa građanima, pre svega kroz njihovo uključivanje u procese donošenja političkih odluka u oblasti strateškog i ekonomskog planiranja.

Promena pristupa opštinske administracije odigrala se već za vreme implementacije primera. Dok su, kako građanstvo, tako civilni sektor, pa i opštinska administracija na početku reagovali više uzdržano, bez očekivanja i uplitanja, tokom brojnih intervjua, razgovora i konačno tokom treninga vidno je porastao entuzijazam i interesovanje za projekat. Ljudi su, kako iz civilnog sektora tako i iz opštinske uprave, počeli da razmišljaju o projektima, da dugoročno planiraju i pokazuju prve znake projektno-orijentisanog-pristupa problemima. Po prvi put nevladin sektor osetio je da će biti ili da je već uključen u rešavanja određenog problema.

Opština **Knjaževac:** ***Opštinska kancelarija za ekonomsku saradnju i ekonomski katastar***
EU partner: Vodice, Slovenija

Opština Knjaževac je tokom realizacije projekta unapredila svoj rad kroz obuku zaposlenih u opštini, pre svega opštinskog menadžmenta za pripremu projekata i strateških dokumenata. Opština je oformitila novu Kancelariju za pripremu i realizaciju projekata koja će vremenom postati deo razvojnog centra regije, i koja će značajno doprineti poboljšanju strateškog planiranja, izrade razvojnih programa i konkurisanju za različite fondove. Neposredni rezultati projekta su: obuka oko 30 zaposlenih u Opštinskoj upravi, javnim preduzećima i ustanovama za izradu predloga projekata i strateško planiranje, preneseno je iskustvo opštine Trento iz navedenih oblasti i opremljena je Projektna kancelarija.

Korisnici usluga kancelarije za pripremu i realizaciju projekata do sada su bila javna preduzeća, ustanove i organizacije čiji je osnivač opština. Nekoliko projekata koji su pripremljeni u Projektnoj kancelariji je već odobreno, a za deo se još čeka odgovor od donatora. U skladu sa otvaranjem novih mogućnosti za finansiranje, kancelarija redovno priprema nove projekte.

Grad **Niš:** ***Funkcionalno unapređenje rada projektnog centra u sastavu Uprave za privredu, održivi razvoj i zaštitu životne sredine kroz jačanje ljudskih i tehničkih resursa za razvoj i menadžment projekata i skladu sa EU standardima***
EU partner: Empoli, Italija

Realizacijom projekta postignuti su rezultati od velikog značaja za dalje funkcionisanje centra. Renoviran je prostor, nabavljena je moderna

računarska oprema, kreirana i ažurirana baza podataka i obavljena edukacija radnika, kroz studijsku posetu i trening od strane ekperata partnerske opštine Empoli.
Najveći višestruki efekat stvaranja visoko kvalifikovanog Projektnog centra u još nevalorizovanoj oblasti koja obiluje potencijalnim razvojnim resursima (ljudskim, društvenim, privrednim, kulturnim) stvara se povećanjem sposobnosti promovisanja, koordinacije, finansiranja i upravljanja lokalnim razvojnim idejama i projektima koji uključuju sve širi opseg lokalnih aktera.
Drugi višestruki efekti projekta ogledaju se u mogućnosti da stečeno znanje u oblasti upravljanja projektima bude preneto službenicima pet gradskih opština koje su u sastavu grada, kao i službenicima opština u Srbiji.
Uspostavljanje dugoročne saradnje i kreiranje novih projekata saradnje sa partnerskim EU opštinama, takođe je bitan rezultat ovog projekta.
Gradske uprave i službe, javna preduzeća, ustanove čiji je osnivač Grad i gradske opštine dobijaju centar koji će im davati informacije o realizaciji projekata iz njihove nadležnosti i pružati stručnu pomoć u izradi novih projekata. Gradonačelnik i gradski menadžer, preko savremeno organizovanog Projektnog centra, dobijaju stručnu podršku za realizaciju svojih planiranih aktivnosti u delu izrade konkretnih projekata.

Opština **Prokuplje:** ***Usvajanje i realizacija EU standarda u oblasti poljoprivrede***
EU partner: Kocevje, Slovenija

Opština Prokuplje je tokom realizacije projekta unapredila razvoj poljoprivrede kroz usaglašavanje rada službe za razvoj poljoprivrede u opštini sa EU normama. Projektom je obezbeđeno jačanje tehničkih i ljudskih resursa kroz niz obuka, konsultacije sa ekspertima i posetu partnerskoj opštini iz Slovenije. Na ovaj način zaposleni u opštinskoj administraciji su osposobljeni za primenu EU standarda u svakodnevnom radu čime će značajno biti unapređen rad i razvoj poljoprivrede u ovoj oblasti.
Opština Prokuplje je projekat pripremila u saradnji sa partnerom iz Slovenije. Dve partnerske opštie planiraju nastavak saradnje na realizaciji novih projekata.

PARTNERI IZ EVROPSKE UNIJE – ASOCIJACIJE I OPŠTINE

U skladu sa osnovnim ciljem programa da doprinese naporima Srbije za bržu integraciju u evropske tokove jačanjem kapaciteta lokalne samouprave u skladu sa standardima Evropske unije, sve opštine koje su dobile donaciju u okviru programa Exchange svoje projekte realizuju u saradnji sa minimum jednom partnerskom opštinom iz Evropske unije. U procesu uvođenja EU standarda u rad naših opština, iskustvo i znanje kolega iz evropskih opština ima veoma važnu ulogu.

Saradnja sa partnerskim asocijacijama započeta je obljavljivanjem međunarodnog poziva kojim su nacionalne i regionalne asocijacije lokalnih samouprava zemalja Evropske unije pozvane da učestvuju u realizaciji opštinskih projekata. Na poziv koji je objavljen aprila 2005. godine odazvalo se ukupno 14 nacionalnih asocijacija.

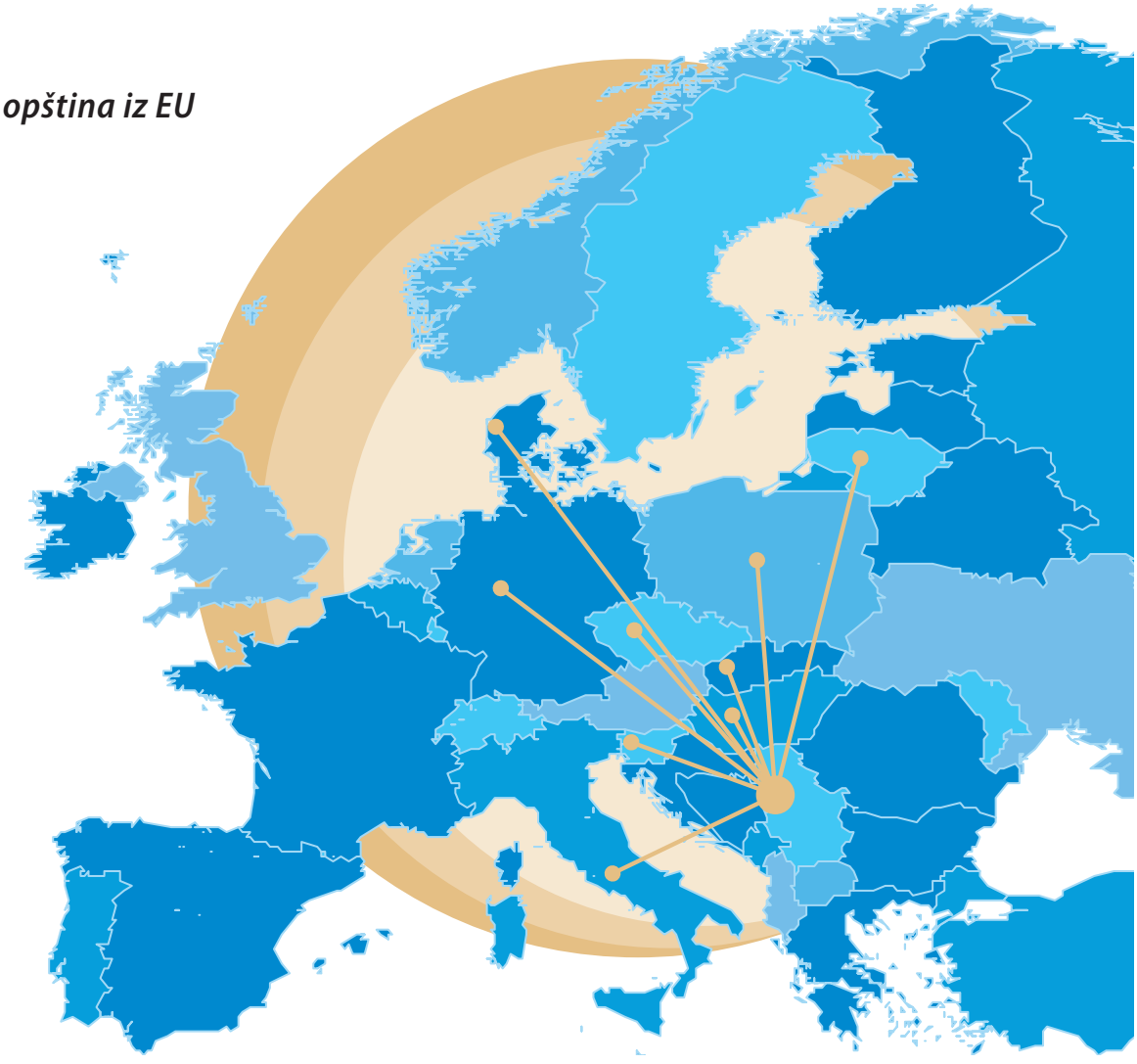
Tim programa Exchange je u okviru dva poziva za opštinske projekte, nakon formiranja liste projekata predloženih za finansiranje, pripremio opise poslova za EU partnere i poslao ih partnerskim asocijacijama. Nacionalne EU asocijacije su opise dalje prosledile svojim opštinama koje su konkurisale sa svojim ekspertima i iskustvom opštine. Na ovaj način tim programa Exchange je identifikovao EU partnere za 31 opštinu iz Srbije (od ukupno 49 finansiranih projekata).

Partnerske EU opštine su pružile ekspertsku podršku kolegama iz Srbije u procesu uspostavljanja novih modela rada, uključujući savetodavnu pomoć u uspostavljanju novih ili reorganizaciji postojećih službi, organizovane su obuke i konsultacije u zemlji i inostranstvu.

Posebno važnu ulogu u transferu znanja i iskustava imaju studijske posete partnerskim opštinama tokom kojih se zaposleni u opštinama u Srbiji upoznaju sa procedurama rada u evropskim opštinama, sistemom opštinske uprave i šire organizacije rada.

Većina opština je iskoristila ove posete i za upoznavanje sa radom drugih službi, komunalnim preduzećima, drugim organizacijama sa kojima EU opštine redovno sarađuju. Tako da je uz bolje razumevanje oblasti koje su pokrivene projektom, jedan od rezultata poseta i uspostavljanje saradnje sa drugim odeljenjima, organizacijama, a veoma često i preliminarni dogovori u saradnji u oblasti lokalnog ekonomskog razvoja.

Mapa partnerskih opština iz EU

Partnerske asocijacije iz Evropske unije

1. Nacionalna asocijacija lokalnih vlasti Mađarske	8. Federacija okruga Švedske
2. Asocijacija lokalnih vlasti Litvanije	9. Asocijacija lokalnih i regionalnih vlasti Letonije
3. Ujedinjeni gradovi Francuske	10. Asocijacija gradova Poljske
4. Nacionalna asocijacija opština Italije	11. Unija gradova i okruga Republike Češke
5. Asocijacija gradova i opština Slovenije	12. Asocijacija opština Katalonije, Španija
6. Lokalne vlasti Danske	13. Asocijacija gradova Estonije
7. Asocijacija gradova i oblasti Slovačke	14. Kancelarija za međunarodnu saradnju Velike Britanije

PROGRAM EXCHANGE
Tel: +381 11 3223 446
Fax: +381 11 3344 068
www.exchange.org.yu
e-mail: exchange@skgo.org

STALNA KONFERENCIJA
GRADOVA I OPŠTINA
Makedonska 22/VIII
Beograd

Tel. 011 3223 446
Fax: 011 3221 215
e-mail: secretariat@skgo.org
www.skgo.org

VNG International
Nassaulaan 12
P.O. Box 30435
2500 GK The Hague
The Netherlands

Tel. +31-70-3738401
Fax: +31-70-3738660
e-mail: secretariaatvngi@vng.nl
www.vng-international.nl

Projekat finansiran od strane Evropske unije sprovodi Evropska agencija za rekonstrukciju